

Fruitmot: Maatregelen en beheersing in de biologische fruitteelt

Probleem

Fruitmot (*Cydia pomonella*) is de belangrijkste plaag in de biologische fruitteelt. Zij brengt schade toe aan peer, kweeper, lijsterbes, mispel, walnoot en kaki (foto A-D). Generaties en jaren variëren afhankelijk van de bodem en de klimaatzones.

Oplossing

In de biologische landbouw zijn verschillende bestrijdingsmethoden mogelijk. Feromoonverwarring en granulosevirus worden het meest toegepast.

Voordelen

De keuze van geschikte methoden vermindert de hoeveelheid arbeid. In het volgende seizoen kunnen preventieve maatregelen de verspreiding van fruitmot aanzienlijk beperken.

Praktische aanbevelingen

- Preventieve maatregelen: Verwijder houtstapels uit de boomgaard en aangetaste vruchten tijdens het dunnen.
- Feromoonverwarring met feromoondispensers (passieve dispensers en aërosols): Effectief indien gebruikt op oppervlaktes groter dan 1-3 ha en als de aantasting gering is. Combineer dit met andere maatregelen. Controleer de aanwezigheid van fruitmot in het perceel met feromoonvallen (foto F).
- Granulosevirus (CpGV): Over het algemeen effectief bij een lage aantasting, maar niet voldoende om bij zwaardere aantasting de verspreiding in te dammen. Behandelingen kunnen het beste worden uitgevoerd tijdens de schemeruren.
- Spinosine: Het meest effectieve gewasbeschermingsmiddel dat beschikbaar is. Het kan maximaal drie keer per jaar worden toegepast (toelating en aantal keer toepassen verschilt per land).
- Alt'Carpo netten: De maaswijdte van deze netten zijn kleiner dan de gemiddelde maaswijdte van een hagelnet. Het net kan worden aangebracht in één perceel of in één rij. Het is de meest effectieve methode om te voorkomen dat volwassen motten in vliegen (foto E).
- Entomopathogene nematoden van de soort *Steinernema feltiae* kunnen tijdens de overwinteringsfase larven van fruitmotten parasiteren met een efficiëntie tot 50%. Pas entomopathogene nematoden toe met veel water en een hoge luchtvochtigheid en een temperatuur (tijdens de behandeling en de volgende 3 uur) van ten minste 10°C. Op de dag van de behandeling mag de minimumtemperatuur niet onder 0°C komen.

Toepassingskader

Thema

Gewasproductie, ziekte- en plaagbestrijding

Trefwoorden

Gematigd fruit, gewasbescherming, plaagbestrijding, biologische bestrijding, gewasbeschermingsmiddel, preventieve maatregelen, feromoonverwarring, fysieke barrières.

Context

Noord- en Midden-Europa.

Toepassingsmoment en gebruiksindex

De gebruiksindex is het gewogen gemiddelde tussen tijd, kosten en effectiviteit, uitgedrukt op een schaal van 0-5.

- Feromoonverwarring: voor het begin van de vlucht van de eerste generatie (gebruiksindex: 4,5)

- Granulosevirus: op het moment dat eerste eieren uitkomen (gebruiksindex: 2,5 - Italië, in Nederland hoger)

- Spinosaad: op de eerste larven (gebruiksindex: 2,5)

Niet toegestaan in Nederland, wel in België.

- Nematoden: in de herfst (september-oktober) (gebruiksindex: 2-3)

- Alt'carpo netten: voor begin vlucht. (Gebruiksindex: 3)

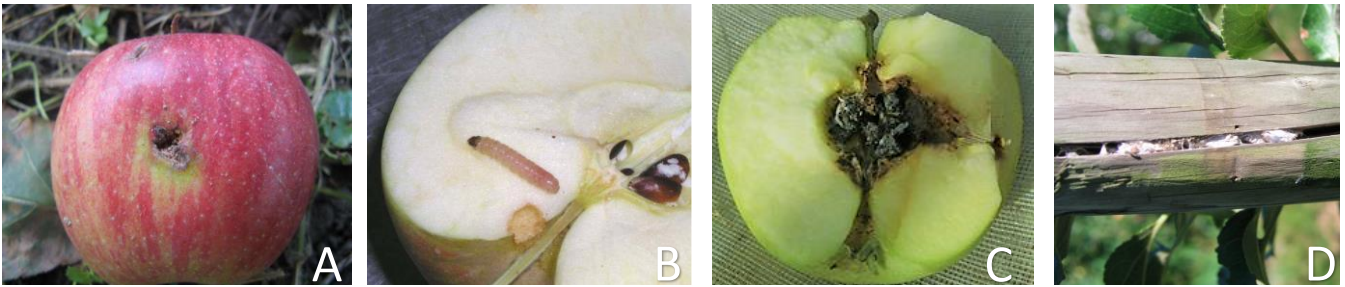

Foto A-D. De rups dringt de schil van de vrucht binnen (A) en boort tunnels te boren in het vruchtvlies (B) tot het centrale gedeelte wordt bereikt waar zich de zaden bevinden. Als gevolg van het eten van de larven worden de vruchten gevuld met uitwerpselen (C). Aan het einde van de groei verlaat de rups de vrucht door een uitgangstunnel te boren en verpoopt zich op houtige structuren (D).

Foto F: Om de effectiviteit van de feromoonverwarring te bepalen worden vallen in de boomgaard opgehangen. Foto E: Alt'Carpo netten, een systeem met één rij wordt getoond. © A-D: Claudio Casera, E: Thomas Holtz, F: Josef Telfser. Laimburg.

Meer informatie

Verder lezen

- Kelderer, M., Casera, C., Lardscheider, E., Rainer, A. 2010. Bestrijding van fruitmot met verschillende soorten netten en hun invloed op opbrengst en kwaliteit van het gewas. (Engels)
- Fritsch, E., Undorf-Spahn, K., Kienzle, J., Zimmer, J., Benduhn, B., Adolphi, C., Zebitz, C.P.W., Jehle, J.A. 2020. Monitoring van de resistentie van fruitmotten tegen het *Cydia pomonella* granulovirus (CpGV) in de biologische fruitteelt in Duitsland. (Engels)

Weblinks

- Adolphi, C., Oeser, N. 2023. Praktijksamenvatting Fruitmot: Gebruik van voorspellingsmodellen. FÖKO. BIOFRUITNET.
- Adolphi, C., Oeser, N. 2023. Praktijksamenvatting Feromoonverwarring: Sleutelement voor een succesvolle bouwsteenstrategie tegen fruitmot in de biologische teelt van appel en peer. FÖKO. BIOFRUITNET.
- Piotrowski, W., Tartanus, M. 2022. Praktijksamenvatting Fruitmot: Beperk schade door nieuw feromoonafgiftesysteem. InHort. BIOFRUITNET.
- Adolphi, C., Oeser, N. 2023. Praktijksamenvatting Fruitmot: Beheersing met nuttige nematoden. FÖKO. BIOFRUITNET.
- Adolphi, C., Oeser, N. 2023. Praktijksamenvatting Fruitmot: Verwijder bamboe en dood hout. FÖKO. BIOFRUITNET.
- Adolphi, C., Oeser, N. 2023. Praktijksamenvatting Fruitmot: Voorkom resistentie tegen *Cydia pomonella* granulosevirus. FÖKO. BIOFRUITNET
- Warlop, F., Kienzle, J. 2022. Praktijksamenvatting Voorkom fruitmotschade: Spaar natuurlijke vijanden. GRAB. BIOFRUITNET.
- Brouwer, G. 2023. Praktijksamenvatting Fruitmot: Maatregelen in de biologische peren teelt. Delphy. BIOFRUITNET

Over deze praktijkamenvatting

Uitgever: Onderzoekscentrum Laimburg - Italië
Laimburg 6, 39040 Post Auer (Bz), Italië
+39 0471 969500,
Laimburg@provincia.bz.it, www.laimburg.it
Auteur: Alfredo Mora Vargas, Markus Kelderer
Contact: alfredo.moravargas@laimburg.it

Vertaling: Delphy
Review: Ambra De Simone (IFOAM Organics Europe), Lauren Diemann (FiBL).
Permalink: [Organic-farmknowledge.org/tool/46018](https://organic-farmknowledge.org/tool/46018)
Projectnaam: BIOFRUITNET- Boosting Innovation in organic fruit production through stronger networks
Projectwebsite: <https://biofruitnet.eu> © 2023

